

निगूहनम् Concealing, hiding; नाज्ञातचर्या पश्यामि मेरोरिव निगूहनम् Mb. 3. 35. 29.

निगोजाहकः A scorpion.

निग्रन्थनम् Killing, slaughter.

निग्रन्थिः *m.* The cover of a book; Hch.

निग्रह् 9 P. 1 To keep or hold down, keep in check. -2 To curb, restrain, suppress, control; निग्रह्य शोकम् K. 25; स्वकं तेजो निग्रह्य Pt. 3. 174; Bg. 2. 68; R. 5. 59; 14. 85. -3 To stop, obstruct; निग्रहीतो बलाद् द्वारि Mb. -4 To punish, chastise; अधार्मिकं त्रिभिन्न्यायेर्निग्रह्णीयात् प्रयत्नतः Ms. 8. 310; 9. 308. -5 To seize, catch, apprehend, lay hold of; तमार्यगृह्यं निग्रहीतधेनुः R. 2. 33. -6 To close or contract (as eyes); माथुरोऽक्षिणी निग्रह्य Mk. 2. -7 To subdue, conquer, overpower; प्रज्ञया निग्रहीतुं शक्यः Mu. 1; 1. 28. -8 To draw in, restrain; निग्रह्यन्तामभीशवः S. 1.

निग्रहीत *p. p.* 1 Seized, arrested. -2 Restrained, curbed, checked, subdued. -3 Attacked. -4 Defeated in argument, caught; भो निग्रहीतोऽसि U. 4.

निग्रहीतिः *f.* 1 Restraint, check -2 Overpowering, subjugation.

निग्रहः 1 Keeping in check, restraint, curbing, subjection; as in इन्द्रियनिग्रह Ms. 6. 92; Y. 1. 222; Bh. 1. 66; चञ्चलं मनः.....तस्याहं निग्रहं मन्ये बायोरिव सुदुष्करम् Bg. 6. 34; तस्य ता वपुषाक्षिता निग्रहार्थं जञ्जुम्भरे Bu. Ch. 4. 6. -2 Suppression, obstruction, putting down; तथेन्द्रियाणां दहन्ते दोषाः प्राणस्य निग्रहात् Ms. 6. 71. -3 Overtaking, capturing, arresting; त्वनिग्रहे तु वरगात्रि न मे प्रयत्नः Mk. 1. 22; Si. 2. 88. -4 Confinement, imprisonment. -5 Defeat, overthrow, vanquishing. -6 Dispelling, destruction, removing; दिनमुखानि रविर्हिमनिग्रहैर्विमलयन् मलयं नगमत्यजत् R. 9. 25; 15. 6; Ku. 5. 53. -7 Arresting of disease, cure. -8 Punishment (opp. अनुग्रह) निग्रहानुग्रहस्य कर्ता Pt. 1; निग्रहोऽप्ययमनुग्रहीकृतः R. 11. 90, 55; 12. 52, 63. -9 Rebuke, reprimand, blame. -10 Aversion, dislike, disgust. -11 (In Nyāya phil.) A flaw in an argument, a fault in a syllogism (by which a disputant is put down in argument); cf. Mu. 5. 10. -12 A handle. -13 A limit, boundary. -14 The Supreme Being. -15 Transgressing (अतिलङ्घन); निग्रहाद्धर्मशास्त्राणामनुरुद्धपन्नपेतभीः Mb. 12. 24. 13. -Comp. -स्थानम् the reason of defeat, unfitness to be argued with, one of the 16 categories of the Naiyāyikas; एवमपि प्रकृतं दूषयितुमशक्नुवतस्तत्सिद्धान्तान्तरदूषणे निग्रहस्थानमापद्यते। ŚB. on MS. 1. 1. 5.

निग्रहण *a.* Holding back or down, suppression. -णम् 1 Subduing, suppression. -2 Capture, confinement. -3 Chastisement, punishment in general. -4 Defeat. -5 War, fight.

निग्रामः Pressing down, letting sink, suppressing (the voice).

निग्राहः 1 Punishment. -2 An imprecation; as in निग्राहस्ते भूयात् 'confusion seize thee!'; Bk. 7. 43.

निघ *a.* As high as broad. -घः 1 A ball. -2 Sin. -Comp. -अनिघ *a.* of different forms or sizes.

निघण्टुः, निघण्टुः 1 A vocabulary or glossary of words. -2 Particularly the glossary of Vedic words explained by Yāska, in his Nirukta.

निघ(घा)सः 1 Eating, dining. -2 Food.

निघातः 1 A blow, stroke; ज्यानिघातकठिनाङ्गुलिर्वृथा बध्यतामभययाचनाञ्जलिः R. 11. 78; मयि तु कृतनिघाते किं विदध्यात्-परेण Mv. 2. 49. -2 Suppression or absense of accent. -3 A vowel having a grave accent.

निघातिः *f.* An iron club, hammer.

निघुष्टम् Sound, noise.

निघृष्ट 1 P. 1 To rub, pound, grind. -2 To graze, wear away by rubbing or grinding.

निघर्षः, निघर्षणम् 1 Rubbing, friction; तस्मात् न निघर्षजोऽनलः Ki. 2. 51; यथा चतुर्भिः कनकं परीक्ष्यते निघर्षण-च्छेदनतापताडनैः Subhāṣ. -2 Grinding.

निघृष्ट *p. p.* 1 Rubbed, ground. -2 Chafed, grazed. -3 Subdued, overpowered.

निघृष्टव *a.* 1 Rubbed off, excoriated. -2 Small, trifling, insignificant. -व्वः 1 A hoof. -2 Wind. -3 An ass or mule. -4 A boar. -5 A road. -व्वम् The mark of a hoof.

निग्र *a.* 1 Dependent, subservient, obedient (as a servant); तथापि निघ्नं नृप तावकानैः प्रह्लाङ्कतं मे हृदयं गुणौघैः Ki. 3. 12; निघ्नस्य मे भर्तुर्निदेशरौक्ष्यं देवि क्षमस्वेति बभूव नम्रः R. 14. 58. -2 Docile, tractable. -3 Dependent on (i. e. following the gender &c. of) a substantive; इति विशेष्य-निघ्नवर्गः. -4 (After a numeral) Multiplied by.

निघ्नान *a.* One who destroys (see निहन); निघ्नान् शात्रवान् रामं कथं त्वं नावगच्छसि Bk. 5. 81.

निचि 5 U. 1 To pile up, heap up. -2 To cover or fill with, strew, overspread (chiefly in *p. p.*); निचितं खसुपेत्य नीरदैः Ghat. 1; शकुन्तनीडनिचितं विभ्रज्जटामण्डलम् S. 7. 11; Bk. 10. 4. -3 To accumulate, store; निचीयते त्वया सार्धं यशोऽपि सुहृदा विना Mu. 6. 18.

निचयः 1 A collection, heap, multitude; निचय इवाम्बु-मुचां नगाधिराजः (ददृशे) Ki. 4. 37. -2 Store, stock, provisions; as षण्मासनिचयः Ms. 6. 18; सर्वे क्षयान्ता निचयाः Rām. 7. 52. 11. -3 An assemblage of parts consisting a whole; as in शरीरनिचयः -4 Certainty.

निचयिन् *a.* Full of, abounding in; निचयिनि लवलीलता-विकासे जनयति लोभ्रसमीरणे च हर्षम् Ki. 10. 29.

निचायः A heap.